

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ № 25

от събеседване с кандидатите за генерален директор на БНР,
състояло се на 25.05.2010 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Анна Хаджиева, Анюта Асенова, Георги Лозанов, Георги Стоименов, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Милен Вълков, София Владимирова.

ОТСЪСТВАЛИ: Бойчо Кулински.

Начало на събеседването 10,00 часа, водено от доц. Георги Лозанов, председател на СЕМ, гл. експерт протоколист – Михаела Йоргова.

Георги Лозанов откри втората и последна фаза в конкурса за избор на генерален директор на БНР – събеседването с кандидатите. Като въведение отбеляза, че процедурата е процедура на избор, а не на назначаване на генерален директор и е процес, който тече вече от седмици в българското общество и в българските медии, за което доц. Лозанов изрази своето задоволство, тъй като изборът е на директор на обществената медия. СЕМ трябва да функционира като обществен орган и да изрази, чрез своя избор на един конкретен кандидат, нагласите на обществото, очакванията, вижданията на колегията и т.н., тоест, нещо, върху което още в началото иска да постави акцент – „да не е направен избор в административна тишина”. За щастие, СЕМ е далеч от такъв риск; този избор „тече по шумен начин; предмет е на сериозни дебати и това, според него, е първият ценен резултат, защото (сигурен е в това, а и е сигурен, че такава е била волята на законодателя, когато е писан този текст, който и сега е в ЗРТ) този избор да бъде преди всичко „кастинг на идеи, да бъде анализ на проблемите на обществените медии и вече, като израз на търсенето на решението на тези проблеми и на оценяването на тези идеи, да дойде посочването на конкретната фигура накрая”. Затова доц. Лозанов си е позволил да предложи (и се радва, че колегите му са приели) да бъде дадено повече време за този разговор в обществото. Разговорът е вървял напрегнато, вкл. и с размяна на реплики, което за него е ценно, тъй като показва, че около обществените медии в България продължава да има интерес и напрегнато проблемно поле. Освен това показва, че съвсем не е еднозначно разбирането на обществото за това какви трябва да бъдат неговите обществени медии и това е съвсем нормално. Доволен е от първата фаза на конкурса - на обществените дебати, че в колегията има натрупана воля за анализ на това какво се случва с националното радио; какви са процесите в обществото и т.н. Ако досега дебатите са протичали в едни много по-общи рамки, сега ще се навлезе в конкретни персонални измерения. Изказвайки благодарност и на деветимата кандидати, явили се и с имената си, и с идеите си, които са развили, правят този конкурс значим; вложили са усилия и дават най-различни измерения на проблемите на БНР. Пред всеки от съветниците има документация от концепции,

преди всичко, които представляват важни анализи и това е и смисълът тази процедура да се провежда един път на 3 години, за да може практиката един път на 3 години да се сравнява с идеите и с очакванията. Изборът на конкретното лице е по-малко важен от този тип анализ и неговите конкретни измерения, макар че винаги, когато става дума за хора, при това във важна позиция, това „вдига страсти”. „Миризмата на властта, дори когато е в този план на директор на обществена медия, възбужда обонянието на средата”. Георги Лозанов припомни процедурата – ще бъдат проведени девет събеседвания (всяко с продължителност от час и половина), като в рамките на 30 минути кандидатът ще може да изложи своите тези, независимо, че те са представени вече в концепцията, за да бъдат чути от дошлите хора, а и да може СЕМ да има база, на която да влезе след това в диалог с кандидата. След това ще задават въпроси членовете на СЕМ и накрая – и присъстващите колеги също ще могат да задават въпроси, ако имат такива. Кандидатът ще трябва да отговаря на въпросите, или да не отговаря, като каже, че не го интересуват. Първият кандидат – това е по реда на постъпване на документите, е г-жа Жени Гаджалова. Преди да ѝ даде думата, доц. Лозанов, припомни, че в прессъобщението СЕМ е отправил апел към кандидатите, които по реда да събеседване са по-късно, да не присъстват на предхождащите ги събеседвания, защото това ще им даде известна привилегия после в разговора със Съвета – ще може да ползват вече натрупани идеи в проблемни зони. Това събеседване е важна част от процедурата и то няма как да не се отрази на избора. След тези въвеждащи думи, Георги Лозанов даде думата на г-жа Жени Гаджалова, с която събеседването ще протече в рамките на времето **10,11 - 11,41 часа**.

Събеседване с Жени Гаджалова

Жени Гаджалова: „Добър ден на всички присъстващи в залата. Искам първоначално да запозная членовете на СЕМ с моята кратка биография – като по-неизвестна в обществото личност. Имам 2 степени – магистърски. Едната е по икономика; другата е „Публична администрация” и от 85 – 86-та година съм била главен счетоводител в системата на „Балкантурист”, а след това в обществената медия – БНР, в рамките на 6 години и 8 месеца, като през това време съм била в мандата на г-жа Поля Станчева и след това – в част от мандата на г-н Валерий Тодоров. В тези години, които съм прекарала в БНР, а и образованието и времето, в което съм тук – с доста управленски опит, ми даде силата и увереността да се явя днес пред вас и да се кандидатирам за генерален директор на БНР. Смятам и съм уверена, че в годините съм постигнала доста опит по отношение управление – чисто административно управление на дадена структура, и в следващия момент, където са най-големите ми познания – това е в областта на финансите. През времето на моето пребиваване в БНР съм посещавала доста много семинари за обучение и в мащабите на ЕС, и задълженията, които българското правителство е подписало по отношение на програмно бюджетиране в обществената медия, което е една изключителна основа за правилното и законосъобразно изразходване на средствата, които са предоставени от държавата за издръжката на тази институция. Имам достатъчно познания, за да мога да се справя с поставените задачи, които биха възникнали пред новото ръководство на БНР, сега в условията на криза на

цялата държава. Накратко, ще ви запозная с моята концепция за развитие на БНР, с неговото значение като обществена медия.” Г-жа Гаджалова изложи „Виждания за развитието на Българското национално радио” (приложени към протокола). След представяне накратко на концепцията си, г-жа Гаджалова направи още малко допълнение, че по времето, през което е била главен счетоводител на БНР, в националното радио се е пристъпило към опити за програмно бюджетиране, за да може действително да се остойности час програмно време в БНР и по този начин да може бюджетът, който се изисква от държавата, да бъде по-добре защитен. Такива процедури, обаче, не са били предприети – стопирани са „по една или друга линия” От 2005 г., с нейно участие и с участие на тогавашното ръководство на радиото, се е изградила системата за вътрешно финансово управление и контрол в БНР, която е била изключително съобразена със спецификата на дейността на БНР. От това, което чува – за времето малко над година, през което не е в редиците на БНР, системата в момента вероятно е спряла своето функциониране или не изпълнява задачите, за които е създадена. Това води до публикациите, четени във вестниците - за неспазване на ЗОП и т.н. Друг въпрос, който постави пред СЕМ, бе за нейна инициатива (по нейно време и по времето на г-жа Станчева и по времето на г-н Тодоров) за опазване звуковия архив на БНР, който и до днес не е оценен и никой в държава не знае с какво разполага (какви звукови фондове) БНР. Това, от своя страна, би дало възможност на БНР (имайки оценката на този звуков фонд, който се намира освен в общия архив и в Златни фонд на БНР) да кандидатства „пред европейските фондове по отношение на тяхното съхранение и дигитализиране, за да може да бъде съхранено за поколенията всичко това, което до момента е съхранено в БНР”.

След изложението **Георги Лозанов** предложи събеседването да протече, като най-напред бъде дадена думата на членовете на СЕМ да зададат своите въпроси, като всеки въпрос веднага след зададено му да получава своя отговор, защото от отговора зависят, в някаква степен, следващите въпроси. Ако те са намерили вече някакво изясняване, няма да има нужда да бъдат задавани.

Георги Стоименов, като благодари на г-жа Гаджалова за хубавото представяне, си е отбелязал въпрос за държавното бюджетиране, на който кандидатката вече е започнала да дава отговор. Интерес за него е отговора на въпроса какво досега е пречело, или е правело така, че програмното бюджетиране да не бъде въведено. Както е казала г-жа Гаджалова, опити за това е имало и си спомня, че през 2004 г. в 3 пилотни министерства е имало програмно бюджетиране. Това в България не е толкова неизвестно, както и през последните 20 години се говори за нов публичен мениджмънт. Би искал да чуе какво според нея - какви субективни и обективни причини са били и са пречка да се въведе програмното бюджетиране по времето, когато тя е била в БНР и сега.

Жени Гаджалова отговори, че голяма част от хората, които са можели да извършат тази дейност, не са имали желание и не са били подготвени за това. Отбеляза, че и икономическата обстановка в държавата е била различна – разчитало се е действително, че България е в разцвет и средства ще се получават

така, без това да е от значение. При сегашната ситуация, обаче, това е изключително наложително, защото и до днес БНР защитава един бюджет, който е „субсидията, разделена на числеността на персонала или на часовото време, за да се получи час програма”. Това не дава никаква яснота, когато се изисква нещо, пред МФ или НС.

Маргарита Пешева се обърна към г-жа Гаджалова, като отбеляза, че е прочела внимателно концепцията ѝ и се отнася с уважение към професионалното ѝ самочувствие, представила в експозето, че има достатъчно познания, за да се справи с управлението на една влиятелна обществена медия – най-старата електронна медия в България. Същевременно с това, в концепцията липсва конкретика и визия за това как и какви действия би предприела, за да запази многопрограмното развитие на БНР и същевременно да бъде гарантирана обществената му функция в условията на икономическа криза. Този въпрос доц. Пешева ще задава на всички кандидати за генерален директор, тъй като много важно е националното радио, от една страна, да запази многопрограмното си развитие, вкл. и в условията на криза; да разширява това многопрограмно развитие, т.е. да разширява територията на отделните програми, и същевременно да се гарантира, че тези програми ще съхранят и ще развият по-нататък обществения интерес. Въпросът е какви конкретни действия г-жа Гаджалова би предприела в тази насока?

Жени Гаджалова отговори, че единственият коментар, който тя може да направи, е, че тя лично може да гарантира на журналистическия състав на БНР, доказал в годините своя професионализъм, че по отношение редакционна и програмна политика няма да бъде оказвано никакво въздействие от страна на управленческия състав на БНР. В следващия момент, в качеството си на генерален директор (ако СЕМ би я избрал за такъв) ще работи с хората, които са в БНР – всеки един от тях, на своето място, достатъчно добре е доказал професионалните си качества. Тя може само да гарантира, че те ще имат финансова обезпеченост и гаранция за такова своеобразно изразходване на средствата, което на тях би им дало спокойствие да работят в своята среда и да създават програмите, които са необходими за обществото.

Маргарита Пешева отбеляза виждането на г-жа Гаджалова, отразено в концепцията ѝ, да изведе музикалните състави от щата на националното радио. Въпросът е дали смята, че те биха могли да оцелеят при това положение. Дали това няма да накърни именно обществената функция на БНР, при положение че през последните 2 години музикалните състави са печеливши?

Жени Гаджалова не би била убедена да каже, че музикалните състави са печеливши – не би била убедена да каже тази дума, защото само фондът им работна заплата е над 2 млн. лв., така че приходи в размер 2 млн. лв. от музикални състави в БНР не са постъпили, че да се говори, че са печеливши. Казвайки обаче, че ще бъдат изведени от щата на БНР, това не означава, че на същите хора, на продуцентски принцип - ще има хора, които ще се занимават с това; те ще бъдат

изведени встрани (на продуцентски принцип), но ще могат да ползват студията на БНР инструментите, да правят своята подготовка, а дори, извеждайки ги на продуцентски принцип, е убедена, че те самите ще бъдат по-доволни, защото това дава възможност те да имат по-добри възнаграждения, отколкото получават в момента.

Мария Стефанова, като изказа благодарност на г-жа Гаджалова за направеното представяне и за нейната концепция, зададе въпрос дали г-жа Гаджалова смята да работи, ако бъде избрана за генерален директор, по отношение на разрастване на регионалните радиостанции; до какво би довело това и в какъв мащаб би следвало, според нея, да се разраства обществената медия?

Жени Гаджалова отговори, че независимо от ситуацията на криза в държавата е убедена, че БНР няма да спре развитието си. Известни са през времето на г-н Тодоров и преди това започналите действия по отношение на програма „Радио София” и откриване на РРС във Видин, а сега се работи за радиостанция в Бургас. Разрастването на БНР по отношение РРС и обхват, това е директива и на ЕС, така че няма никакво основание някой да се притеснява, че тази дейност на БНР ще престане да се развива. Ползването на европейски фондове, които биха подпомогнали тази дейност, ще бъдат максимално добре защитени и, ако е възможно, БНР ще ги получи, за да се развива.

Анна Хаджиева също изказа благодарност на г-жа Гаджалова за концепцията и за представянето. Въпросът е свързан с доста често правената констатация, че БНР върви след институциите, а не след проблемите на хората. Тази констатация как ще преобърне, ако бъде избрана за генерален директор, програмната характеристика на всичките програми на БНР – вероятно това ще доведе до известни реорганизации чисто технологични? Дали би развила малко повече тази своя идея?

Жени Гаджалова смята, че по отношение на това във времето ще се намерят начини БНР да се финансира чрез обществото – да се използват т.нар. такси. Убедена е, че журналистическият състав на БНР, при едно добро финансово обезпечаване на техния труд, ще намерят сили да се обърнат към обществото; ще намерят стимул да се обърнат към тях. Това е въпрос на финансиране – в момента всички са в етап на оцеляване. Това спокойствие е достатъчно необходимо на всеки един.

Милен Вълков благодари за изложението и за представената концепция. Дава си сметка, че в рамките на 10 страници трудно може да се каже всичко. Въпросът му е свързан с текста от с. 4 от концепцията: „Трябва да се създадат условия за квалификация на работещите в БНР, както и ясна схема за кадрово развитие”. Дали да се разбира, че според г-жа Гаджалова такова нещо не съществува в БНР, тъй като то е и по закон? По-скоро, би искал да чуе какво има предвид.

Жени Гаджалова отбеляза, че в годините са проведени един или два курса, но счита, че говорейки за квалификация на кадрите, това е да имат възможността чрез

схемите в ЕС, където организират такива курсове за обучение и за представяне на новите технологии, журналистите от БНР, дори и техническият персонал да имат достъп до това (защото е убедена, че много от тях нямат необходимата квалификация).

Милен Вълков постави уточняващ въпрос – дали разчита на европейската помощ в случая?

Жени Гаджалова поясни, че в БНР през годините, съгласно средствата, с които са разполагали, са организирани такива курсове. В крайна сметка, обаче, многото млади хора, които излизат вече обучени, пристигат с много по-голяма подготовка – и техническа и професионална, отколкото някои хора, които са в БНР и сега.

Георги Лозанов постави конкретен въпрос – продължение на вече повдигнатата важна тема за цената на 1 минута програма. Още, би искал да разбере оценката, в сферата на компетентност на г-жа Гаджалова (доколкото има поглед, независимо, че това не е въведено достатъчно прецизно) за цената на 1 минута програма на БНР, съпоставена с говорещите радиопрограми в българския ефир – каква е рентабилността на тази минута програма. Уточни, че въпросът не е за законосъобразността, а за рентабилността специално. Вторият му въпрос е свързан с мотивационната страна на кандидатурата на г-жа Гаджалова, която е специалист в определена сфера, в този конкурс. Въпросът е кое ѝ дава увереност и каква е личната ѝ мотивация да поеме тази сложна, като ангажименти, позиция на директор на обществената медия (от гледна точка на собствените ѝ мотиви и представа как би се реализирала на тази позиция)?

Жени Гаджалова отговори, че не разполага в момента с данни от БНР по отношение на рентабилност, за да може да се произнесе (не разполага с отчети и т.н.) Това впоследствие може да се изчисли. Независимо, че е работила в БНР вече е казала как се е изчислявала час програма – субсидията, разделена на часовото излъчвано време. Така са изчислявани и часът и минутата на час програма, тъй като е фиксиран ФРЗ в рамките на субсидията за 900 човека и т.н. На втория въпрос отговори, че мотивацията ѝ да се кандидатира за генерален директор е във връзка с опита, който е натрупала, и времето което е прекарала в БНР, които ѝ дават основанието да смята, че ще може да се справи с действително тежката задача на генерален директор на една обществена медия. Държи да отбележи, че възлага големи надежди на хората, които са в БНР и с които ще сформират екип, за да изведат БНР на водещи позиции. Разчита на подкрепа от хората, които са там не само за управлението, но и за програмата и т.н. Просто, разчита на хората, които са там, а те са доказани професионалисти. Генералният директор не е нищо сам по себе си, ако няма екип, който да го подкрепи, и с който да работят съвместно. Отбеляза още, че в рамките на времето, прекарано в БНР, по отношение на финансите на БНР, че не е имало констатация на контролиращи органи по отношение на налагани санкции или глоби за неспазване на законите в България. Това познаване ѝ дава основание да може да защити парите, които в бъдеще БНР ще получи и ще могат да се изразходват. Дава една гаранция на членовете на СЕМ,

че давайки си гласа за нея, те ще гласуват за един човек, който разбира от финанси и ще успее да управлява тези финанси, които са основата на всичко, в крайна сметка. Липсата на финанси не води до нищо добро – в смисъл, няма да има нито техническо обслужване на тази система, нито заплащане на журналистическия труд; просто срив. Другото, което може да каже за себе си, е, че хората, които решат да дадат своя глас за нея, няма да изпитват чувство на неудобство в рамките на нейния мандат и след това, или чувство на срам, че да дали своя глас за нея.

Георги Лозанов поясни, че не е задал този въпрос през „някакъв скептицизъм, а тъй като тези събеседвания имат и автопромоционален характер; дори може да се каже - и авторекламен аспект”.

София Владимирова поздрави г-жа Гаджарова за концепцията и за нейното участие. Връщайки се към въпроса на доц. Пешева относно изваждането на музикалните състави от щата на радиото, попита дали трябва да се разбира, че това ще бъде антикризисна мярка или едно дългосрочно решение за бъдещето? Не разбира какъв статут ще имат тези хора, веднъж извадени от щата на БНР.

Жени Гаджалова поясни, че възнамерява на тези хора да им гарантира минимум заплащане и възможност да ползват цялата база на БНР (защото и инструментите са на БНР и звукозаписното студио е на БНР). Убедена е, че хората ще приемат този продуцентски принцип, защото той ще им донесе повече приходи, като средства за живеене, отколкото това, което им дава в момента БНР. Допълни, че става въпрос за изключително изяви музиканти в страната и в чужбина, които носят името на БНР, така че никой няма да им обърне гръб, но според нея те ще имат по-голям стимул, за да покажат своите възможности.

Не бяха поставени повече въпроси и **доц. Лозанов** изказа благодарност от името на СЕМ за представянето на г-жа Гаджалова. Обяви часа на следващото събеседване – 11,45 часа (съгласно процедурата).

Събеседване с Валерий Тодоров

Георги Лозанов откри второто събеседване – с г-н Валерий Тодоров. Припомни, че съгласно процедурата изслушването е в рамките на час и половина, като в първия половин час кандидатът излага своите виждания (при желание може да ползва мултимедия), след което ще бъдат задавани въпроси - първо от членовете на СЕМ, а след това и от гостите. Припомни и за доста интензивните, на моменти бурни и остри дебати (преди около месец), включили не само състоянието на медиите и търсенето на конкретни решения – сега при този избор, но и перспектива как да се развият; смяна на модела – дали трябва да има такава смяна, което е законодателен проблем. Доц. Лозанов си позволява и личен коментар, тъй като малко преди събеседването е попитан от радио „К2” какво ще се случи с мандатите на директорите, ако през това време бъде приет нов закон (такава възможност съществува – има работна група, която вече прави предложения). Лично той си

представя (с уговорката, че бъдещите законодателни промени са в момента само повод за персонални изказвания), че във всички случаи генералните директори, които бъдат избрани сега, по някакъв начин – чрез ПР на новия ЗРТ (когато той бъде предложен) трябва да намерят, независимо как ще се промени моделът на обществените медии (дали ще се промени, но дори и да се промени радикално) трябва по някакъв начин до края на предвидения сега мандат (чрез ПР) да бъде предвидено място на тези избрани генерални директори в новата структура, под някаква форма да им бъде предложено такова място. Споделя това, за да няма подозрения за персонални мотивации при правенето на новия закон.

След това въведение Георги Лозанов даде думата за презентация на втория по ред кандидат за поста генерален директор на БНР – г-н Валерий Тодоров, досегашният директор.

11,45 часа

Валерий Тодоров: „Уважаеми г-н Председател, колеги, бих искал в самото начало на това изложение да ви запозная с резултатите от поетите ангажименти, тъй като те определят логиката на следващите промени, които предлагам в развитието на медията”. След въстъпителните думи г-н Тодоров представи „Концепция на лидерските позиции на Българското национално радио в ерата на цифровите технологии” и приложения (показани чрез мултимедия и коментирани). (Приложени към протокола).

Георги Лозанов поздрави г-н Тодоров за богатото изложение в сравнително краткото време, което е предвидено съгласно процедурата. Даде думата на членовете на СЕМ за въпроси.

Маргарита Пешева поздрави г-н Тодоров за отличното професионално представяне, за отличната му концепция, която, по нейно лично мнение, показва голямо самочувствие за развитието на националното радио като многопрограмна медия и гаранции за обществения ѝ характер, именно в условията на икономическа криза. Поздравления за оригиналните идеи, свързани с интерактивността, с бъдещия Консултативен съвет за обществени медии, за общи проекти, за хибридно радио, за маркетинговата стратегия, кросмаркетингова стратегия. Това, че за първи път той обръща толкова голям акцент върху интерактивността, върху нелинейните услуги, върху визуализацията, върху социалните мрежи, е един много модерен подход, който (поне в нейно лице) среща много голяма подкрепа. Доц. Пешева е впечатлена от кросмаркетинговата стратегия, изложена в концепцията на г-н Тодоров – нови проекти за радио, телевизия, интернет, съвместно с обществените медии – с БНТ и в тази връзка попита какви ще бъдат нейните първи стъпки?

Валерий Тодоров смята, че на първо място трябва да бъде разработена съвместна рекламна политика, тъй като радиото е лидер в радиоефира и може да бъде една сериозна подкрепа за колегите от националната телевизия. Много от музикалните състави на БНР могат да разработят съвместни проекти с колегите от БНТ. В

концепцията си дори е отбелязал един такъв акцент – радиотеатърът може да прави съвместни постановки, да организира съвместни постановки с телевизионния театър. Би могло да се потърси и едно разширено присъствие в интернет на аудио-видеоинформация, чрез обединяване на интернет ресурсите и също така съгласуване по-активно политиката на регионалните центрове, както в областта на новите технологии в мултимедийните продукти, така и съгласувана програмна политика. В последните 2 години има изключително успешен опит в съвместни предавания с телевизията. Би казал, че колегите се ангажират и повече с онова, което дават като продукция музикалните състави на БНР. Тъй като повечето от тях са водещи в културния живот на страната ни, смята, че продуцентската дейност също може да дава ефект. Може да развие още акценти и детайли, но смята, че това са важни послания към обществото; двете медии и досега са били и съвместни партньори във всички най-значими обществени национални прояви и проекти. Затова смята, че и участието им в общи европейски проекти (има такива формати) би било в полза на двете медии, като една от стъпките на съгласуване на взаимните им интереси.

Анна Хаджиева не крие, че за нея е било удоволствие да четете концепцията на г-н Тодоров и да се запознае с идеите му. Така, както бързо е говорил в продължение на 15 минути, смята, че 3 години няма да са му достатъчни да развие всичко, което така амбициозно е заложил. Точно затова съзнава, че моментът да получат членовете на СЕМ жалби при избора на нов генерален директор не е най-подходящ, но не може да не попита, за да получи гаранции от г-н Тодоров. Става въпрос за жалби, които от 2007 г. (5 жалби – до КЗК и до различни институции), в които се твърди, че има нарушение на ЗОП. Без да влиза в детайли (тъй като те са очевидно от фирми, които са искали да бъдат делови партньори на БНР, но така или иначе не са успели и затова и сега няма да представя техните гледни точки), но пита г-н Тодоров, дали има гаранции, че избраните технологии и техниката, която е закупена, е най-добрата и е съвместима и дали при една външна проверка законите са спазени?

Валерий Тодоров даде незабавен отговор. Отбеляза на първо място, че във жалбата въпросният носител на жалбата си е позволил да се подпише от името на другите фирми, което е изключително некоректно. По негово искане КЗК е извършила експертиза. Учуден е, че в появилите се спекулативно публикации не се споменава за тази независима експертиза, категорично доказала правотата на БНР при избора на техника и на технология. Един от аргументите на представителите на тази фирма (на фирмата „Щудер“), който е продал техника и технология на БНР, много от фирмите до периода „на парче са продали техника“ и част от тях са се опитали да лобират и лично, и по всички пътища да продължи този процес. Това, което е заложено, като нов подход в БНР, е унифицирането на техниката и технологията, тъй като след това съвместяването на всички продукти създава „много главоболия и допълнително финансиране“. На второ място, поискано е в поръчките към фирмите да присъства пълното комплектоване, за да не бъдат след това харчени допълнителни средства и усилия за съвместяване на тази продукция. Забележките на КЗК са по част от процедурата (в никакъв случай не става въпрос

за съществени забележки, ако това има предвид с въпроса си г-жа Анна Хаджиева и имайки предвид публикацията). Г-н Тодоров подчерта, като е готов и да заяви това публично, че част от хората, направили тези жалби и позволили си в интернет пространството да разпространят тази информация, са се опитвали лично да оказват натиск върху него. Това той е казвал и преди – когато те са се опитали да дадат пресконференция, а след това са оттеглили исканията си към БНР. Сега в „черната мрежа“ се е появила отново публикация. Интересното е, че по-голямата част от тези публикации са адресирани не към мандата на този управленски екип на БНР – това държи да подчертае. Там има „доста произволно смесване на факти и на събития“. Като пример посочи един от аргументите на тези колеги, че „шведското радио цялото е оборудвано с „Щудер“. Коментарът на г-н Тодоров е, че в този случай шведското радио е нарушило ЗОП, ако е позволило само с „Щудер“ да оборудва. Всички поръчки на БНР са обявени с изискването за техническа и технологична съвместимост. Лентата назад не може да бъде върната, но стремежът на ръководството на БНР е да бъде осигурена максимална технологична съвместимост и да бъдат пестени средства именно с унифицирането на техниката и технологиите, защото и сега не може да бъде прехвърлено от едно студио в друг екип, тъй като това са различни техники и технология. Цялата нова техника, която предстои да бъде внедрена, е с висока степен на съвместимост и на заменяемост, вкл. и до секунди може да се прехвърля от един комплекс в друг. Разговарял е с регионалния представител на „Щудер“, на когото е обяснил какви са приоритетите и вижданията, и се е оказало, че фирмата не може да продава този тип техника, по който е обявена процедурата. На въпрос на регионалния представител на „Щудер“ дали техният представител е пречка за сътрудничеството с фирмата, г-н Тодоров е отрекъл. Допълни още, че БНР продължава да работи с всички фирми, от чието име въпросният колега се е подписал, и това може да се види от поръчките.

Георги Лозанов помоли за отговор г-н Тодоров по отношение на становище на КЗК от 17 март 2010 г., което е „за незаконосъобразност във връзка с договаряне без обявление за възлагане на обществена поръчка с предмет доставка на технологично оборудване за студията на БНР“.

Валерий Тодоров смята, че тази теза на КЗК ще бъде оборена, тъй като в писмо до тях те са разрешили на БНР да процедира по този начин, след което се произнасят по жалбата по нов начин. Отново подчерта, че независимата експертиза, която е направена (която е последваща) доказва, че са неоснователни твърденията. Учуден е и това именно е некоректното в случая, че колегите не са цитирали и последващото виждане и становище на КЗК. Обжалвано е това решение на КЗК, но процедурата е въпрос на време. Смята за логично и БНР да заведе иск срещу лицето, позволило си да разпространи тези данни, тъй като от текста, видян от съветниците, с много удивителни е написано, че радиото е в разбито състояние. Всичко, което е правено в БНР, вкл. и отчетите за дейността на ръководството на радиото, вкл. и концепцията, с която г-н Тодоров е стартирал (и тогава е казано, че няма да успее да се справи със заложеното за тези 3 години), говорят за това, че той се е справил и ще се види от отчета, който ще внесе в СЕМ на 27 май т.г.,

изпълнението на всички поети ангажменти. Надява се ръководството на БНР да се справи и със следващите задачи, ако те „опрат“ до него.

Георги Стоименов обърна внимание върху абзац (от представената на хартиен носител) концепция, в който е акцентирано върху Консултативния съвет и обществените медии. Очаква да чуе как г-н Тодоров смята, че този Консултативен съвет на обществените медии ще спомогне за реализирането на мисията на БНР и на мисиите на националното радио. Би искал по-подробно да бъде развит отговора. Втори кратък въпрос - във връзка с обучението на ръководните кадри на БНР от фондацията „Конрад Аденауер“, която има тази особеност, че е не само политическа; тя е партийна и по едно стечение на обстоятелствата е партньор на управляващата в момента в България партия. Въпросът е дали не съществува някакъв риск от внушения в една определена посока?

Валерий Тодоров отговори в обратен ред на поставените въпроси. По отношение на втория въпрос поясни, че това са тренинги за журналисти главно от регионалните медии; осъществен е и тренинг за ръководни кадри – разработване на конкретни въпроси, свързани с практиката на медиите, на независимостта на медиите. В тях няма политика. Нивата от това, което е разработено с фондацията „Конрад Аденауер“ са проекти, изцяло финансирани от тях. След като са видели резултатите от първите тренинги – начинът, по който са организирани, колегите са изявили желание следващите тренинги да бъдат финансирани също от тях. Направен е само един тренинг за ръководни кадри - по стратегически въпроси и на мениджмънта, на реакцията при извънредни ситуации и по други въпроси, свързани с администрирането на програмните линии. Смятат това сътрудничество, осъществявано с посредничеството на Център за развитие на медиите, за изключително полезно. Това сътрудничество датира много преди тази управляваща сила да поеме властта в България, т.е., „съвпадението е случайно“. По отношение на Консултативния съвет на обществените медии г-н Тодоров е засегнал този въпрос, тъй като смята, че в момента двете медии, заради различните нива на развитието, заради различните програмни акценти, нямат достатъчно координирана политика по отношение на общите интереси, там, където има такива. При това, всяка от медиите работи с различни партньори от неправителствения сектор. Има възможност тези ресурси да се съберат; има много възможности да се работи на регионално ниво, тъй като пък там сепаративният характер на сътрудничеството е изключително характерен, докато в кризата има възможност да се търси общ интерес във всички прояви – от обществените инициативи до прояви с чисто стопански характер и работа на проекти.

Мария Стефанова е много приятно впечатлена от представянето на г-н Валерий Тодоров. Като лирично отклонение отбеляза, че за нея няма особени изненади в бъдещото развитие на радиото, но очевидно се е лъгала, тъй като е чула „доста любопитни идеи“, които лично я интригуват. Впечатлена е, че г-н Тодоров мисли както за „опаковката“ (новото брендиране), така и за самите програми и за тяхното разнообразие. Въпросът ѝ е свързан именно с програмите – в каква степен смята, че би трябвало да се разширява БНР с още РРС в ситуацията, която самият той е

описал, като изключително съвременна и динамична, а именно, новите технологии и привличането на младата аудитория? Тоест, да бъдат сравнявани интернет излъчванията, страницата на БНР и, от друга страна – разрастването на РРС. Затова е и въпросът ѝ в каква степен смята, че трябва да се разширяват тези станции?

Георги Лозанов допълни този въпрос – от гледна точка на съвременното развитие, дали това разрастване на регионални програми по този начин не е анахронично?

Валерий Тодоров припомни, че неведнъж и в НС е ставало дума за нахлуването на чужди гласове в граничните райони; известно е, че такива гласове нахлуват и в близки до столицата райони. При разговорите дори е изказана атрактивната идея да се заглушават тези радиостанции. Единственият път, смята г-н Тодоров, за осигуряване на населението с български програми (обществени) е, като се развиват регионалните медии, още повече, че тенденцията през последните години показва, че 80 % от новините са именно от регионалните медии. Именно поради тази причина една от основните линии, които насърчават ЕС, СЕ, е развитието на регионите. В много от пограничните райони, освен програмите на БНР и чуждите програми, не се чува почти нищо. Ако продължи обезлюдяването и с гласове на ефира, смята, че ще бъде нанесена изключителна вреда и на националната политика на гаранции на обективен, разностранен достъп до информация на българското население. Логиката, по която БНР работи, е да се осигури във всеки от регионите поне една национална - една регионална програма. Всяка от тези регионални радиостанции е една автономно обществена регионална медия. С това отговаря на въпроса дали това е анахронизъм или не е. Както отбелязват и слушателите на националните програми, на много от тях са им интересни някои от предаванията на националните програми, но всъщност онова, което повече ги интересува, което им е по-близко, то се намира в техния регион. Всяка от тези регионални медии разполага със собствена кореспондентска мрежа; има собствена физиономия, в зависимост от спецификата на региона – като музикални програми, като информационни предавания, нещо, което националните програми не могат да осигурят. На фона на тази комерсиализация на ефира, като не говори за чалгата, за стесняването на музикалните формати, именно обществената информация е онова, което не достига. Един гражданин или селянин в отдалечен район се интересува какво става в близкия град повече, отколкото това, което се случва в София, Националните програми разпределят националните акценти върху по-значимите прояви в по-големите центрове. Смята тази линия за изключително важна и с развитието на „Радио Бургас” (заради особеността на инфраструктурата там) и на „Радио Кърджали” – този процес на изграждане и развитие на регионалните мрежи ще завърши. Този проблем не е бил разрешен и преди и той остава едно задължение на ръководството на БНР в съответствие с всички препоръки и решения на Комитета на министрите на СЕ.

Мария Стефанова уточни, че е задала въпроса във връзка със сравнението с интернет и със страницата (как работи страницата на БНР), пита именно в тези

региони дали има правено проучване дали младото население влиза повече в страницата на БНР или предпочита да слуша радио.

Валерий Тодоров отбеляза интересната тенденция – хората, които се обаждат от чужбина - те са от различни области (например в Чикаго голяма група от живеещите там са от района на Благоевград, Перник) предпочитат да слушат радио „он лайн” и търсят въпроси и отговори през регионалната радиостанция. Хора, които живеят в отдалечени географски райони, биха искали да знаят какво се случва в техния регион и те не могат да получат тази информация, дори чрез интегрираните предавания между регионалните и националните медии; те получават директно тази информация именно чрез интерактивността; ще бъде дадена възможност на тези хора, на техните семейства, на младите хора, които вече губят българския език като основен - затова е и разработката на страници на отделни езици, за да може имиджът на България и поддържането на усещането за родината да бъде също важен акцент и в работата на регионалните медии.

Милен Вълков изказа благодарност за бързото представяне на концепцията - чувства се класата на радиоработещия, който за кратко време е успял да представи много неща. Удоволствие за г-н Вълков е било да прочете концепцията на Валерий Тодоров и е съгласен с доц. Пешева, че от нея лъха самочувствие за развитието на БНР. Поради тази причина е прочел бележките, които си е водил преди 3 години, когато г-н Тодоров е представял бъдещата си концепция. Имайки предвид и отчетите, които са представяни пред СЕМ, смята, че има реални основания за самочувствие, но това не смята за лошо. Въпрос (за един не радиожурналист), свързан с твърдението на г-н Тодоров, че БНР може да използва повече от 2 цифрови формата – помоли малко повече да развие темата. Втори кратък въпрос бе във връзка с разделянето на административното управление и програмното планиране (също от концепцията на г-н Тодоров).

Валерий Тодоров отговори по отношение на цифровите формати (технологията, избрана за цифровизиране на телевизията е типичен телевизионен формат; радиото присъства в подкастинга – там няма свободен избор на радиопрограми и това ще усложни избора на радиопрограми), че според него по-голямата част от населението няма да се справи с този избор. Затова смята за изключително важно да се разработи чисто радиотехнология. За съжаление обаче, експертите (специалистите) в тази област са малко. Затова и първият закон, който е разработен в тази област, е подложен на остра критика от тяхна страна и в спора им с експертите и с предишното правителство е бил доста остър, тъй като очевидно не са отчетени особеностите в радиоразпръскването. Като една от алтернативите от радиото са предложили формата DRM върху късите (той може да се използва върху средните вълни). Това е формат, който позволява да се предава радиосигнал на големи разстояния и затова са го и ориентирали за излъчването в чужбина, с цел да поевтинят и сегашните изключително скъпи аналогови късовълнови излъчвания. На конференцията, организирана в началото на м. май във Варна, един изключително интересен фактор, по който е разговаряно със специалистите, е бил относно използването на DRM-технологията от страните с голяма територия.

България е страна, която се намира „в ъгъла на ЕС” и, ако тази технология се разработи и се прилага върху цялата територия на ЕС, тя може да гарантира цялостно покритие. За разлика от другите съществуващи технологии, тя гарантира с по-голямото разстояние, по-добро качество (едно изключително добро покритие). Особеното на тази технология е, че тя върху един канал реализира една програма, но за сметка на това дава всички гаранции за сигурността. Също въпрос на избор на технология е изборът и на други технологии, които съществуват – DAB-технологията, която позволява върху един честотен диапазон да се наслагат няколко радиопрограми. Не биха искали да влияят на този процес – той ще зависи от избора на експертите, но според г-н Тодоров технологията DVBT не е цялостна цифровизация на радиото и затова ще бъде използван поне още един формат за национално покритие, а вероятно, ако бъде избран формат от категорията на DAB, още един формат ще трябва да бъде ориентиран към излъчванията в чужбина, защото сателитните и цифровите излъчвания са много различни като възможности и като характеристика и най-вече – като качество и разнообразие на посланията. По отношение на разделянето на административните и творческите функции в програмите, този въпрос е решен в рамките на този мандат, тъй като във всяка от програмите има продуцентски направления – има главен продуцент, продуценти на отделните направления и директорите поемат основно административните функции и координацията на различните структури. Програмното планиране се извършва основно в рамките на продуцентските направления. Всякакви спекулации в тази посока г-н Тодоров смята за недобросъвестни (такива е имало неотдавна, и макар да не са дадени факти, „обилно са били поляни с предположения”). Затова моли, ако някой го е правил, тези факти да не бъдат приписвани на ръководството на БНР.

Маргарита Пешева зададе на г-н Тодоров втори въпрос във връзка с много амбициозната задача, която си поставя г-н Тодоров – изработване на стратегия за програмно развитие на националното радио в цифровата ера. Дали мисли създаването на тази стратегия за програмното развитие на радиото в цифровата ера, като част от една бъдеща стратегия за развитието на цифровото радио в България, още повече, като се има предвид, че това е задача за след 2020 г., и като се има предвид, че в България няма стратегия за развитие на цифрова наземна телевизия, която е предстояща задача? Втората част от въпроса е дали при изработването на тази стратегия за програмно развитие на националното радио в цифровата ера, ще потърси усилията на държавните институции, в лицето на МК, на законодателния орган, в лицето на българския парламент, на регулаторните органи, в лицето на КРС и на СЕМ (или на бъдещ конвергентен регулаторен орган), и, разбира се, на неправителствените медийни организации, които също активно участват в този процес. Поставя този въпрос, тъй като смята, че той е изключително важен и принципиален.

Валерий Тодоров благодари за въпроса и пристъпи към отговор в обратен ред. Ще се търси съдействието, консултациите и диалог с всички институции, изброени от г-жа Пешева (и сега работят с тях). Благоприятен факт е, че България е една от първите страни, в които цифровизацията е влязла в националното законодателство,

въпреки че официално този процес трябва да стане актуален през 2020 г. Лично неговата прогноза е, че той ще се случи по-рано и с някои от експериментите и излъчванията, които са започнали в БНР, са доказали, че не е толкова сложно и не е толкова трудно и без сериозни инвестиции. Радва се, че и законодателят, в лицето на НС, е оценил необходимостта от изпреварваща реакция по цифровизацията на радиото, за да не се получи, както се е случило с телевизията – чувствително закъснение и сега „тичане през глава” и, както правилно е отбелязала г-жа Пешева – все още неуточнена стратегия за цифровата наземна телевизия. При разработването на тази стратегия, ще бъдат оценени всички фактори, отбеляза г-н Тодоров – опитът на европейските радиостанции, особено в областта на мобилните цифрови излъчвания и приемания. Дълго време тежък въпрос е бил въпросът с приемниците за радиоизлъчванията – те са били скъпи и е липсвала яснота по отношение на страните, които биха се ангажирали с производството им. Вече има 4 страни – от големите, като сред тях са Индия, Китай, Русия, които са готови да произвеждат такива приемници. Голям плюс на тези приемници е, че изписвайки програмата, продуктът се получава, независимо от технологичната платформа, на която се излъчва, и по коя технология. Това е много голямо предимство за радиото и един много силен мобилен фактор за развитието на цифровото радио. Валерий Тодоров отбеляза и разликата във визуалните и радиоформатите (много се говори за сближаването на радиото и телевизията – за това, че телевизията може да измести радиото). Засега това не се потвърждава, тъй като възможностите на радио за пренасяне на сигнал (мобилен пренасяне) на по-далечни разстояния, слушането му като фоново средство с възможността за по-активни послания, му дава много предимства, за разлика от телевизията, която изисква едно посъсредоточено приемане. Независимо че 2020 г. е посочена, като евентуална крайна дата, в която трябва да стартира цифровото радио, всъщност всички големи европейски радиостанции работят по цифровизацията. Този процес ще напредне, а по-важното е, че се поставя акцент върху по-качествените излъчвания, каквито са УКВ-излъчванията и с тази цел са развили УКВ-мрежата. Надява се, че в рамките на следващия мандат, с подобряването (с гарантирането) на пълното покритие с регионални програми, ще бъде решен главният въпрос. Експериментите с цифровите технологии – особено развитието на хибридно радио, нелинейните услуги, радиото, което ще предлага запис в различните цифрови платформи различни програми, именно това е перспективата и това ще бъде част от стратегията за развитие на радиото. Повече, по-разнообразни програми, модифицирани за различните платформи на приемане.

Анна Хаджиева върна г-н Тодоров към настоящето – вторник, 25 май 2010 г.: финансова криза в България. Предстои приемането на „Далет +” да работи във всички регионални радиостанции в „Хоризонт”. Въпросът ѝ е дали г-н Тодоров ще стигне до изкушението на едно събитие да присъства един репортер, което естествено ще лиши радиото от различни гледни точки към едно събитие.

Валерий Тодоров не приема това като изкушение – има събития, на които се налага присъствието на хора от различните програми; зависи от характера на събитието. В БНР много избирателно подхождат към събитията, на които

присъстват репортери от различните програми – те са много различни. Ако целта на репортера на „Хоризонт” е да даде блиц информацията – всичко най-важно, а колегата от програма „Христо Ботев” търси в дълбочина развитието на темата, съответно, той ще извади други акценти, така че, ако бъдат разглеждани като репортери, смята, че този въпрос постепенно ще бъде решен (той и сега в голяма степен е решен, тъй като репортери, които актуално да отразяват събитията, има малко. Само на по-специфични събития, примерно, ако присъства репортер на „Хоризонт” и на „Радио София”, то е защото репортерът на „Радио София” иска в детайл да зададе въпрос, който е важен само за района на София и областта. С общия „нюз рум” ще се обединят всички тези ресурси, както това става с общата лента на новините (старият сайт е представлявал една графика, при който се влиза в отделните програми, докато сега директно се влиза в новините и може да се търси по всички начини и потребителят да си изгражда радио блок с желаните предавания, които иска да слуша). Смята, че многообразието на радиото изисква да се разработват всички информационни програмни ресурси.

Георги Лозанов също изказа благодарност на г-н Тодоров за професионалния тон на неговото изложение, което несъмнено повдига качеството на конкурса. Попита какви са гаранциите Съветът на директорите, като част от структурата, да не подменя УС, който се утвърждава от независимия регулатор, и заради това в неговия състав има друг вид гаранции за решенията, които взима, отколкото една административно изградена структура?. Вторият въпрос е по-персонален и е свързан с това, че Валерий Тодоров е журналист. Въпросът е какво през този мандат счита за „журналистическа емблема на мандата” – това, което той разпознава като лице, като подход, като негов резултат, който би цитирал като аргумент на кандидатурата си ?

Валерий Тодоров се чувства затруднен с отговора на втория въпрос. На първия – Съветът на директорите, както е заложено и в представената концепция, е оперативният орган, който решава всички оперативни въпроси, свързани с управлението. Всички въпроси, свързани със стратегическия мениджмънт, вкл., и с вземането на решенията по всички важни стопански въпроси, се решават от УС. Вътрешните правилници изключително точно регулират пълномощията на директорите. Тъй като Съветът на директорите е оперативният орган, който решава всички проблеми, свързани с взаимодействието между програмите, той е орган за взаимно информиране; неговите решения имат консултативен характер, т.е. там се събира информацията, която има оперативен характер. Той заседава в 2 формата – единият (на по-оперативния) е седмичен – в по-разширен състав присъстват и регионалните директори (тъй като има редица въпроси на взаимодействието между програмите – радиото е своеобразен холдинг от 24-часови програми и координацията между тях е изключително важна). Това е функцията на Съвета на директорите, докато въпросите със стратегически характер, по които се степенуват и стратегическите задачи, се решават от УС, като вътрешните правилници категорично регламентират, както и ЗРТ, и функциите на УС, и функциите на Съвета на директорите. В БНР има и Програмен съвет, който решава чисто творческите въпроси. Предложенията, свързани с промени в програмните схеми, с

всички творчески въпроси, се правят от Програмния съвет, а не от Съвета на директорите. Програмният съвет е органът, който предлага на УС за утвърждаване тези промени. Смята и разделението на административните и програмните функции в стратегическия мениджмънт – те са достатъчно и добре разделени. Колкото до това кои предавания смята за емблематични, г-н Тодоров смята интегрираните предавания – общият нощен блок на програма „Христо Ботев” с регионалните радиостанции; интегрираните предавания между програма „Хоризонт” и регионалните радиостанции, както и предаването „Събота 150”, което е единственото предаване за международна информация в електронния ефир, за едно от посланията, изключително важни в този мандат. В предишната си концепция е поставил въпрос за равнопоставеното развитие на програмите, тъй като програма „Христо Ботев” наистина е била забравена от предишните ръководства. С мерките, които са били предприети, е върнато присъствието на една изключително важна, на „най-обществената” програма в националния радио ефир. Една такава оценка носи субективизъм и не би искал и да адресира така лично послания. Смята обаче, че това, което е направено, е резултат от общите усилия на един екип от съмишленици. Благодарни на колегите, повярвали в това, което са започнали, и с резултатите, които ще бъдат отчетени (това ще се види в отчета), СЕМ ще прецени дали ръководството на БНР е изпълнило ангажиментите си във вида, в който са били обещани.

Георги Лозанов прикани присъстващите на събеседването за въпроси. Въпроси не бяха поставени и доц. Лозанов обяви началния час на последното в рамките на деня събеседване с третия по ред кандидат за генерален директор на БНР, **Николай Ангелов – 13,30 часа.**

Събеседване с Николай Ангелов

Георги Лозанов обяви началото на третото събеседване по процедурата - с г-н Николай Ангелов. Отбеляза, че според вече ясният регламент, той може да направи презентация на себе си и на своите идеи, като кандидат за генерален директор на БНР, след което може да му бъдат зададени въпроси от страна, както на членовете на СЕМ, така и от присъстващите колеги. Максималната продължителност на процедурата е 1 час и 30 минути.

Николай Ангелов: „Журналист съм от близо 30 години. Започнах като редактор във в-к „Пиринско дело”, който излизаше в Благоевград до края на 87-ма, когато новото териториално деление на България и областите, които тогава бяха въведени, прекрати своето съществуване в този си вид – тогавашният, и започна да излиза под друга форма и под друго име и това предопредели бързо неговата съдба. Може би някои от вас си спомнят, това беше един от силните провинциални вестници и доста от много имена от сега популярните в гилдията работеха там – и Валери Запрянов, собственикът на сп. „Тема”, Бойка Асилова и т.н. След това постъпих на работа в радио Благоевград, като редактор, и след пет години бях назначен за директор на радио Благоевград. Това е януари 93-та. В края на 97-ма бях уволнен от г-жа Лили Попова и през 2001-ва пак бях назначен за директор от г-жа Поля Станчева и уволнен от нея в началото на 2007-ма. Така че моят 15-годишен стаж

като радио в електронна медия е това – 5 години като редактор и 10 години като директор на радиото. И с това искам да започна – аз ще бъда максимално кратък, защото вече четвърта година съм извън радиото и не мога да бъда така конкретно и определено категоричен за това, което се случва там, но наблюдавам с професионално око и ухо от страни – доколкото мога да слушам програмите: и „Хоризонт” и „Христо Ботев” и това, което мога да чуя от регионалните радиостанции. Защо се кандидатирам за генерален директор на БНР? Защото смятам, че опитът, който имам, и сладък и горчив, е много ценен, защото това, което човек може да преживее в регионална радиостанция, като директор, не може да му се случи в София. Там директорът се грижи за всичко, въпреки шапката, под която съществува поверената му регионална (районна) радиостанция и той (както има една крилата фраза ”когато нещата вървят, всички са със своя принос; това се дължи на всички, а когато не вървят, е виновен само директорът”). Това дава доста сериозен опит. Аз бях в радио Благоевград действащ директор – в смисъл, ежедневно действащ директор; правех оперативки всеки обяд и програмата беше на моето внимание ежедневно, така че онова, което се случва като процес на журналистите, ми е близо не само до вниманието, до ума ми, но и до сърцето, защото аз се чувствах журналист през цялото това време, през което съм бил директор, и точно затова съм обърнал внимание в своята концепция – най-много, най-вече и подчертано основно, на журналистическия труд – работата, която всъщност, заради която съществува радиоразпръскването и въобще радиото, в случая БНР. Смятам, че когато има проблеми, те се дължат на изгубен ритъм, на изгубен хоризонт (случайно е съвпадението с програмата) за пред журналистите – за това, че те са извън – излезли са за кратко или за дълго, в зависимост от тяхното професионално чувство и достойнство от процеса на журналистиката. Смятам, че това е нещо, върху което трябва да се работи в БНР. Общият процес на журналистическата дейност трябва да бъде организиран, трябва да бъде следен, трябва да бъде инспириран и контролиран – в смисъл, колко и как се овеществява журналистическият труд ежедневно, дори бих казал, ежечасно. Затова съм предложил в моята програмна схема – в моята структура за управление, един ежедневно действащ програмен съвет, в който имена, облечени с доверието на гилдията, на съсловието, на хората, на редколегията, ежедневно да определят политиката, посоките, приоритетите и, в крайна сметка, дневният ред на всички програми. Да е ясно в ефира, който е предоставен на БНР, във всичките честоти какво точно се случва, как се случва, защо, не на последно място. Защото много често за една и съща тема, злободневна за деня, работят няколко екипа – и на „Хоризонт” и на регионалната радиостанция и на „Христо Ботев” в този му вид напоследък.”. Николай Ангелов изложи „Виждания за дейността на Българското национално радио за периода 2010 – 2013 година” (приложена към Протокол № 25).

След изложението и направените от г-н Николай Ангелов, коментари и пояснения, според приетия регламент, членовете на СЕМ пристъпиха към задаване на въпроси.

Мария Стефанова изказа благодарност на г-н Ангелов за предоставените виждания, с които кандидатства за генерален директор на БНР. Постави два въпроса – тъй като предполага, че колегите ѝ изпитват „леко неудобство, един

конфуз”. Своего изказване г-н Ангелов е започнал с това, че два пъти е уволняван. Не ѝ се иска да предрича какви ще бъдат заглавията на вестниците следващия ден, но все пак го моли да уточни по какви причини са били тези уволнения и дали има все още дела, които той води с БНР? Поставя този въпрос, защото в случай, че бъде избран за генерален директор, ще трябва да съди себе си и да защитава себе си. Затова би искала да уточни този въпрос. Следващият въпрос е дали е мислил за екип, който ще сформира, и какъв би бил този екип?

Николай Ангелов отговори, че през 1997 г. е уволнен от г-жа Лили Попова, след напрежение в колектива на „Радио Благоевград”- събрана подписка поради „несправяне с работа” е бил мотивът на това уволнение. Няма констатации за финансови нарушения – и тогава и сега. Би могъл да предостави на СЕМ 2 прокурорски постановления, от които е видно, че и районна и окръжна прокуратура отказват да започнат възбуждане на съдебно производство поради липса на данни за извършени финансови престъпления. В момента тече съдебно дело с БНР. Възстановен е бил на работа от първа инстанция – СРС; адвокатите на БНР обжалват и на втора инстанция е постановено СГС да отмени решенията на първа инстанция. Сега, поради това, че не е коректен адресата на иска на г-н Ангелов, т.е., оказало се е, че по решението на СГС е трябвало да подаде жалбата срещу уволнението си в Благоевград. По чл. 280 от кодекса е трябвало да даде практика, че неговият иск е към принципала. Върховен касационен съд е насрочил дело за трета инстанция, т.е., допуснал е разглеждането на делото, което е насрочено за 4 ноември т.г.

На въпрос на доц. Лозанов как ще постъпи в случай, че бъде избран за генерален директор, г-н Ангелов отговори, че би трябвало да оттегли жалбата си, тъй като се получава парадоксално положение, но в случаите ако съдът присъди в негова полза решение, то би възстановило неговия стаж; би възстановило правата му по КТ и т.н. Ще проведе консултация с юридически екип по този въпрос. Иначе, по отношение на въпроса за екипа – ще го търси сред хората, с които е работил и които познава - в РРС-тата и в София, отвътре. Смята, че хората, които трябва да бъдат в неговия екип, трябва да бъдат хора от съсловието от БНР, които познава и знае, че ще се справят.

Маргарита Пешева изказа благодарност на г-н Ангелов за изложението му. Направи допълнение към въпроса на Мария Стефанова. През 2007 г. и тя, и Мария Стефанова, и други колеги са били и продължават все още да са членове на СЕМ. През 2007 г. до СЕМ е изпратена подписка от служителите в „Радио Благоевград”, които го обвиняват в психически тормоз. Тъй като генералният директор е обществено разпознаваема фигура; той трябва да бъде добре приет и вътре в радиото, и да бъде и обществено разпознат извън радиото, въпросът на доц. Пешева (като допълнение и на въпроса на колежката Стефанова) е - как г-н Ангелов ще се справи с нарушената професионална комуникация между него и екипа в „Радио Благоевград”? Когато в рамките на една регионална радиостанция той не е успял да постигне лидерските си качества и е упрекван в конфликтност, в психически тормоз, как си представя, че би могъл да управлява многопрограманата обществена медия – националното радио, която има 10 програми регионални

радиостанции, 2 национални програми? Въпросът е как г-н Ангелов ще преодолее този вътрешен конфликт – между него и служителите вътре в БНР?

Николай Ангелов продължава да смята, че конфликтът е внесен отвън – дори би казал от София. Това, което се е случило в „Радио Благоевград“, не рисува този негов образ – на конфликтен или, още по-малко – на човек, който налага писмо тормоз. Запозна присъстващите с хронологията на случилите се събития. Това, което сега „Радио Благоевград“ отбелязва като постижение, като лидер в Югозападна България, се е случило по времето, в което той е бил директор на „Радио Благоевград“, при това в пъти. Ако се приеме условно, че рейтингът на „Радио Благоевград“ е 45%, „Хоризонт“ е имал 15% рейтинг. Това се дължи на неговите усилия и на хората около него за ежедневно професионално и стриктно изпълнение на служебните ангажименти. Като предистория разказа, че всичко това, което се е вършило в „Радио Благоевград“, никога не е било в резултат на негово еднолично решение – то е било винаги съпроводено със знанието, с активното участие и утвърждаването от колективния орган на управление на „Радио Благоевград“ и от административно-програмния съвет. Към есента на 2006 г. е направено предложение от административно-програмния съвет до УС на БНР за структурни промени. Всички членове на административно-програмния съвет са положили своите подписи под тези предложения; всички хора, за които са се отнасяли тези структурни промени (които лично са ги засягали) са подписали свои допълнителни споразумения към трудовите договори. Решението на УС е трябвало да стане факт, за да положи и той своя подпис, като работодател в „Радио Благоевград“. Повтори, че всичко е било със съгласието на колектива и с оперативното управление на радиото (с неговото участие). Еднолично не е взел нито едно решение. „Чашата е препълнило това“, че на практика той е загубил комуникация и с генералния директор и с УС, а хората които са искали неговото отстраняване, са контактували, ако не ежедневно, то няколко пъти с ръководството в София. Нещата са довели до една „внушена истерия“, която не е имала нищо общо с реалността в радиото. Една група хора, успели да разговарят с генералния директор „през главата“ му, чрез местните печатни издания и т.н. Не смята, че към момента на тази ескалация на напрежение, е имал определящо, или зловещо или непрофесионално участие в цялата тази история. Категорично не е съгласен с публикация във в-к „Труд“, където в карето по отношение на него се говори за психотерор – това просто не е вярно. Повтори, че постиженията на „Радио Благоевград“ са били факт към онзи момент.

Анна Хаджиева оценява самочувствието на г-н Ангелов да се яви на този конкурс и да защитава позицията си, независимо от трудната за него ситуация. Във връзка с отбелязаното в концепцията, с която кандидатства, че е необходимо ясно да се дефинират новите обществени ангажименти на БНР, но такава дефиниция няма – нови обществени ангажименти. Дали би развил по-широко тази своя теза, защото това би трябвало да бъде целта, към която (ако бъде избран за генерален директор) ще води цялото национално радио.

Николай Ангелов е споменал в концепцията – за съжаление ограничението в обема не позволява човек да бъде по-конкретен и да развие по-мащабно, по-конкретно своите намерения. На слабите социални групи и въобще на хората в неравностойно социално положение, според него, радиото им е длъжник. Според него това, което трябва да бъде на вниманието ежедневно на радиото, е хората, които не успяват да се справят сами в своя живот, радиото да бъде техен спътник и тяхно упование, и това да личи в програмите на БНР. Казва в най-широк смисъл хората в неравностойно положение. Това, което смята, че БНР може да прави в тази посока, е почти неограничено като възможност. Споменал е, че в програмите на радиото - дори е използвал израза „...програмите са един вид малко за сведение на посрещачите – за своите слушатели, особено за младата аудитория”. Констатации, които са в някакъв смисъл ”модерни” но те не са това, което се случва с учениците и със студентите в България. Онова, което трябва да се знае неформално отвътре и да се говори на техния език; да се говори по такъв начин, че техните проблеми да стават „по-решаеми, по-възможни за решаване от обществото, от държавните институции, от всички механизми, които съществуват”. Става дума за преосмисляне на обществените ангажименти точно в тази посока. Още, етническите проблеми – известно е, че всеки може да говори с часове за ромската общност, но на практика конкретно онова, което се случва в ромската общност, не е онова, което се отразява в БНР и в БНТ. Смята, че никой не е доволен, освен, ако не се говори куртоазно – като отношение към радиото, или за отношение което е користоно.

Георги Лозанов уточни зададения въпрос – дали г-н Ангелов смята, че има някакви нови обществени функции, извън тези, които са познати и между които, разбира се, е и интеграцията на хората в неравностойно положение. Дали има нови виждания в това отношение или смята, че не нови, а старите не са реализирани?

Николай Ангелов смята по-скоро вторите; че не е изпълнено със съдържание и онова, което е заявено и в чл. 6 на ЗРТ.

Маргарита Пешева постави въпрос, който задава на повечето кандидати. В концепцията си той не отделя място и няма конкретна визия какви конкретни действия би предприел, за да гарантира многопрограмното развитие на БНР и запазването на обществената функция на всички програми. Този е първият ѝ въпрос. Още един въпрос във връзка с казаното в концепцията, че е необходима рязка промяна по отношение на българската музика, която в най-добрия случай в момента не надвишава 15% от общия музикален избор. Преди него действащият генерален директор, г-н Тодоров, специално е акцентирал върху българската музика в ефира на националното радио, като е казал, че тя вече достига 40 – 45%. СЕМ няма никакви основания да не вярва на г-н Тодоров. Дали г-н Ангелов смята, че трябва да се търси по-голямо повишение от тези 40 – 45%, които вече са достигнати като българска музика в националния ефир на обществения оператор?

Николай Ангелов вметна, че може да се окаже, че той и г-н Тодоров слушат различни програми. Всеки, който влезе в програма „Хоризонт” и „Христо Ботев”

ще се увери в рамките на 1 ден за това, което говори г-н Тодоров и това, което говори той. Не оспорва казаното от г-н Тодоров, но смята, убеден е, че тази констатация не отговаря на истината – 45% българска музика. Това смята за видимо „с просто око”. По отношение на програмното многообразие на БНР отбелязва, че то е гарантирано от традицията, от това, което съществува в момента, от това, което е достижение на екипите в 10-те програми. Смята, че не е нужна административна гаранция за тяхното многообразие, и въобще – за тяхното наличие. Без тях БНР няма да е това, което е. по-скоро, той говори за друго – да се сведе до минимум разнобоят, който много често съществува в програмите. За едно и също нещо се говори във всички програми, примерно, и това в един и същи момент означава няколко разхода в една посока. Според него това трябва рязко да се оптимизира и категорично да се промени.

Милен Вълков се позова на концепцията на г-н Ангелов, в която той един път казва, че БНР е длъжник на своята млада аудитория (това би приел), но малко по-надолу казва „липса на висока журналистика в предаванията на БНР, и най-накрая казва, че в ефира е пълно с титуляри. Вижда разнобой между всички тези констатации. Има и още нещо, което го смущава, а то е написаното, че „критериите за оценяване на журналистическия труд би трябвало да са вътре в съсловието”. Това смята, че коренно не трябва да е така, защото трудът на журналиста (поне според него) трябва да се оценява от слушател, от зрител и от читател. Нещо не разбира – вижда противоречие и помоли да бъде обяснено това. Уточни – един път става въпрос за млада аудитория, след това обезличаваща липса на висока журналистика, а накрая казва „пълно с титуляри”.

Николай Ангелов поясни, че според него тези титуляри не показват в пълен размер и както трябва представата за професионализма и високата журналистика. Говори за това, че са хора, които лежат на лаврите си. Висока публицистика и висока журналистика в БНР, това смята, че е много рядко изключение в БНР. Това има предвид. Още, да си длъжник на младата аудитория означава модерни средства, публицистично проникновение и т.н. - това е имал предвид. Ако някой човек не е наясно с това какво представлява той самият, съпротивата, която може да организира вътре в себе си срещу всичко останало, като оценка, е според него много лесна. Една крачка е до това, че си недосегаем, че си титуляр по силата на инерцията и т.н.

Анюта Асенова продължи въпроса на г-н Вълков – във връзка с казаното „длъжник на своята млада аудитория”. Дали единствено и само чрез посланията, които се излъчват от БНР смята да я привлече като радиослушатели?

Николай Ангелов отговори, че не само така; радиото трябва да присъства на всички по-значими обществени събития; то е там „на колела, неговата основна функция е това, което то прави, като свидетел от мястото на събитието”. Онова, което радиото е като обществена функция, естествено е много по-широко понятие. Трибуната, която дават микрофоните на БНР, според него, е едно от най-демократичните неща през последните 20 години в развитието на страната, въобще

като нация, като обществени отношения, като комуникация между институции, една от които е БНР, и обикновения гражданин.

София Владимирова, като благодари на г-н Ангелов, постави въпрос във връзка с казаното от него, че радиото е длъжник на младите хора. Ако това е така, би искала да чуе какво, според него, е мястото на социалните мрежи; къде е БНР в местата, където младите хора се намират – във Facebook, и My Space и т.н.? По този въпрос нищо не е написано в концепцията на г-н Ангелов, а наистина радиото е длъжник на младите хора в това отношение.

Николай Ангелов отговори, че присъствието е пряко, но според него, вниманието изцяло трябва да бъде насочено в тази посока. Форумите, интернет и въобще, това, което прави радиото, би трябвало да бъдат неотменно свързани. Всичко онова, което се случва в света на младите, трябва да бъде в ефира на БНР.

Георги Лозанов постави въпрос във връзка с „шлагерната теза” в концепцията на г-н Ангелов, към която няколко пъти се е връщал по време на събеседването – възможността, която предлага на базата на френския опит, регионалните програми да включват препредаване на програма „Хоризонт”, за да може да се избегне това, което г-н Ангелов нарича разнобой. Би искал да попита това, което нарича разнобой, дали не е плурализъм на гледните точки, които радиото поддържа чрез своите програми? Заедно с това, дали препредаването не е разточителство по отношение на честотния ресурс, когато едно и също нещо се препредава на повече от една честота? Дали БНР не трябва да бяга по-скоро от такъв подход?

Николай Ангелов има предвид, че когато има идентична тематика, се получават почти идентични модули в начина, по който се интерпретира една и съща тема от различни хора, т.е., когато има по-добра програмна координация, би могло, без това да е за сметка на плурализма и на даването на възможност да се чуят колкото се може повече мнения, този процес да бъде насърчен. Тоест, смята, че програмният съвет, който е действащ, работещ орган, би трябвало да се справи с тази задача. Има професионални групи или екипи около предавания, които са в свой затворен свят, някак си самодостатъчен – такива са неговите наблюдения. Именно ясната представа да това какво работят колегите в останалите 9 програми, за правещите програмата би било добре; би било възможност да се търсят колкото се може повече гледни точки и колкото се може повече мнения. Това има предвид. Други въпроси не бяха задавани и **Георги Лозанов** благодари на всички присъствали, благодари на всички кандидати, представили се този ден.

Приложени документи към Протокол № 25:

1. Виждания за развитието на Българското национално радио – концепция на Жени Гаджалова.

2. Концепция за утвърждаване на лидерските позиции на Българското национално радио в ерата на цифровите технологии - Валерий Тодоров.
3. Виждания за дейността на Българското национално радио за периода 2010 – 2013 година – Николай Ангелов.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Анна Хаджиева	Анюта Асенова	
Бойчо Кулински	отсъства	Георги Стоименов
Мargarита Пешева	Мария Стефанова
Милен Вълков	София Владимирова
Георги Лозанов		
председател			
Михаела Йоргова		Пламен Суруджийски
гл. експерт	главен секретар	
протоколист			